

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

“ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ 8”

การนำเสนอผลงานรับใช้ท้องถิ่นและสังคม

หัวข้อเรื่อง

การออกแบบนวัตกรรมอาชีพของผู้สูงอายุแบบบูรณาการบนความร่วมมือ ในชุมชนวัดประชาระบือธรรม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

Integrated Innovative Design for Elderly Professions towards Public Participation:
A Case Study of Wat Pracharabuedham Community, Dusit District, Bangkok.

ภูสิทธ์ ภูคำชะโนด

การจัดการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การมีส่วนร่วมและการยอมรับของท้องถิ่นและสังคมเป้าหมาย

การวิจัยได้ออกแบบกิจกรรม “การมีส่วนร่วมของประชาชน” ให้เป็นกลไกการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน การสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและการเสริมสร้างจิตสำนึกร่วมกันผ่านกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่มีชุมชนเป็นฐาน CBR (Community Based Research)

การกำชับถึงความเข้าใจ
(MOU)

วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ศึกษาเรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานร่วมกับสำนักงาน ช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการ การเรียนการสอน การวิจัย บริการวิชาการ

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์บทบาทผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Analysis)

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	บทบาท/หน้าที่ (ตำแหน่ง)	ประเภท (ใน-นอก/ตรง-อ้อม)	ความสำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ระดับอิทธิพล (H-M-L)	ผลกระทบ (H-M-L)	การมีส่วนร่วม (Engagement)	ประสานงาน
ผู้สูงอายุ	หัวหน้าครอบครัว-ว่างงาน	ใน/ตรง	ทำงานด้วยจิตอาสา เป็นพลังการพัฒนาชุมชน	สูง (High)	สูง (High)	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มปฏิบัติการวิจัยโดยตรง - เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านผู้สูงอายุ และค้นหาผู้สูงอายุที่มีกำลังและกล้าตัดสินใจร่วมออกแบบนวัตกรรมอาชีพ - ร่วมปฏิบัติการทำผลิตภัณฑ์ใหม่ และให้ข้อมูลภายในชุมชน 	ผ่านผู้นำชุมชน 4 ชุมชน
อาสาสมัครสาธารณสุข	ผู้ปฏิบัติการศูนย์สุขภาพชุมชน	ใน/ตรง	ทำงานดูแลสุขภาพของคนในชุมชน มีจิตสาธารณะสูง ทำงานทุกวัน	สูง (High)	สูง (High)	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มปฏิบัติการวิจัยโดยตรง - ร่วมปฏิบัติการทำผลิตภัณฑ์ใหม่ด้านสุขภาพ 	คุณเพชรปวีณ์ (อสส.ชุมชน 1)
ผู้นำชุมชน	ประธานกรรมการชุมชน	ใน/ตรง	เสียสละ ทำงานแบบไม่มีค่าตอบแทน รับผิดชอบในการดูแล ปกครองพัฒนาชุมชน และประสานงานหน่วยงานรัฐ	สูง (High)	สูง (High)	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มปฏิบัติการวิจัยโดยตรง - เป็นผู้ยืนยันข้อมูลชุมชน - ร่วมทำงานขับเคลื่อนกลุ่มอาชีพใหม่และผลักดันผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ - เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการพัฒนากลุ่มผู้สูงอายุ 	คุณสิริชัย (ประธานชุมชน 1) คุณมนัส (ประธานชุมชน 2) คุณวันสันทน์ (ประธานชุมชน 3) คุณศุภมาส (ประธานชุมชน 4)
กลุ่มคณะกรรมการชุมชนเมือง	รองประธานชุมชน และเลขากรรมการทั้ง 4 ชุมชน	ใน/ตรง	ทำงานประสานความร่วมมือโดยตรงกับนักวิจัยและทีมในการลงพื้นที่จัดกิจกรรม	ปานกลาง (Medium)	ปานกลาง (Medium)	กลุ่มปฏิบัติการวิจัยโดยอ้อม	คุณสิริชัย (ประธานชุมชน 1) ประธาน 4 ชุมชน
กลุ่มอาชีพนวดกดจุดฝ่าเท้าวัดพระธาตุน้อย	กลุ่มอาชีพเกิดจากงานบริการวิชาการแก่สังคม (สวพ. มรภ.สวนสุนันทา)	ใน/ตรง	กลุ่มอาชีพที่เป็นเสมือนศูนย์การเรียนรู้ อาชีพใช้ศาสตร์ของ มรภ.สวนสุนันทา (อยู่ในชุมชน)	สูง (High)	สูง (High)	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มปฏิบัติการวิจัยโดยตรง - ปฏิบัติการวิจัยทำเป็นกลุ่มอาชีพที่มั่นคงแบบที่เริ่มทำอาชีพและผลิตภัณฑ์ใหม่ - ภูมิปัญญาท้องถิ่นเขตดุสิต - เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาอาชีพ และสร้างรายได้ 	คุณดม (ประธานกลุ่มอาชีพนวดกดจุดฝ่าเท้า)
ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร	สนับสนุนงบประมาณจัดกิจกรรมในชุมชน กำกับดูแลการพัฒนาชุมชน และสวัสดิการสังคม	นอก/ตรง	กำกับ ดูแลติดตามการขับเคลื่อนกลุ่มอาชีพและกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชน (กลุ่มเปราะบาง) โดยตรง	สูง (High)	สูง (High)	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มภาคีเครือข่าย “พี่เลี้ยง” - เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาอาชีพ และออกบวรหาตลาดจำหน่ายสินค้า 	คุณขวัญ (เจ้าหน้าที่ชำนาญการ/นักพัฒนา)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	บทบาท/หน้าที่ (ตำแหน่ง)	ประเภท (ใน-นอก/ตรง-อ้อม)	ความสำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ระดับอิทธิพล (H-M-L)	ผลกระทบ (H-M-L)	การมีส่วนร่วม (Engagement)	ประสานงาน
โรงเรียนวัดประหาระบือธรรม	กลไกการพัฒนาแบบ “บวร” (บ้าน-วัด-โรงเรียน)	ใน/อ้อม	พื้นที่ในการฝึกการเรียนรู้แบบร่วมมือของเยาวชนกับผู้สูงอายุในชุมชน	ปานกลาง (Medium)	น้อย (Low)	- กลุ่มภาคีเครือข่ายภายในทางอ้อม - ครู/นักเรียน มาร่วมจัดกิจกรรมปฏิบัติการผลิตภัณฑ์สมุนไพร	คุณสิทธิชัย (ประธานชุมชน 1) ประสานโรงเรียน
วัดประหาระบือธรรม	เจ้าอาวาส/มัคทายก (วัด เป็นศูนย์กลาง)	ใน/ตรง	เป็นพื้นที่ทดลองวางย เป็นพื้นที่จัดกิจกรรมปฏิบัติการวิจัยและตั้งกลุ่มอาชีพฯ	สูง (High)	สูง (High)	- กลุ่มภาคีเครือข่าย “พี่เลี้ยง” - อำนวยความสะดวกตลอดการวิจัย	คุณสิทธิชัย (ประธานชุมชน 1) มัคทายก
อาจารย์และนักศึกษามรภ. สอนสุนันทา	ทำวิจัยบนฐานวิชาการรับใช้สังคม	นอก/ตรง	ปฏิบัติการวิจัยบนฐานวิชาการรับใช้สังคม	สูง (High)	สูง (High)	- นักวิจัย - นักศึกษาเข้าร่วมเป็นทีมภาคสนามและกลไกทำงานวิจัยเชื่อมโยงระหว่างนักวิจัย ภาครัฐ และประชาชน และใช้เป็นพื้นที่ห้องเรียนชุมชน	นักวิจัย

พื้นที่เป้าหมาย คือ ชุมชนวัดประหาระบือธรรม 1, 2, 3, 4 เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (4 ชุมชนเมือง)

สภาพการณ์ของท้องถิ่นและสังคมก่อนการเปลี่ยนแปลง

1) บริบทสังคมในอดีตของชุมชนวัดประหาระบือธรรม

นานกว่า 120 ปีที่แล้วพื้นที่ราบลุ่มและเป็นทุ่งหญ้า มีลำคลอง 1 ลำคลองเรียกว่า “คลองบางกระบือ” และยังมีหมู่บ้านเล็กๆ อีก 1 หมู่บ้านชื่อว่า “หมู่บ้านบางกระบือ”

- พ.ศ. 2450 สร้างวัดสำเร็จให้นามว่า “วัดบางกระบือ” ตามคลองบางกระบือ

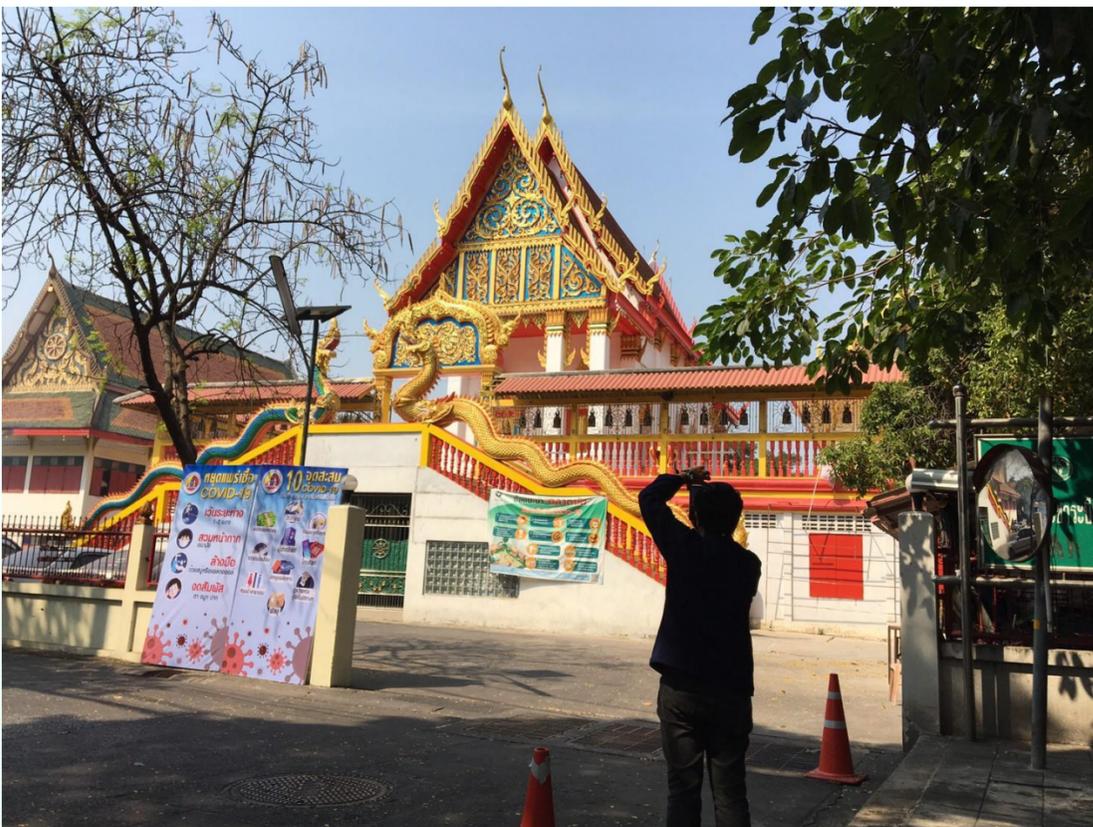
- พ.ศ. 2475 สร้างโรงเรียนวัดประหาระบือธรรม

- พ.ศ. 2516 สร้างสะพานคอนกรีตถนนทางเข้าวัดประหาระบือธรรม เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของชุมชนเป็นการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ เปลี่ยนจากทางดิน คูคลองร่องน้ำในสวนกลายเป็นถนนคอนกรีต

- พ.ศ. 2538 จึงเกิดเป็นชุมชนอย่างเป็นทางการขึ้น โดยเริ่มแรกแบ่งออกเป็น 3

ชุมชนก่อน ได้แก่ ชุมชนวัดประหาระบือธรรม 1 -3

- พ.ศ. 2540 ก็เกิดขึ้นอีก 1 ชุมชนคือ ชุมชนวัดประหาระบือธรรม 4

2) ภูมิสังคมวิถีชุมชนเมือง

 ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย รับราชการ ลูกจ้างหน่วยงานของ กรุงเทพมหานคร หน่วยงานรัฐและพนักงานบริษัทเอกชน การดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนเมืองใหญ่ ประชาชนมักเกิดการใช้ชีวิตตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของสมัยนิยมมากขึ้น ทั้งติดวัตถุนิยม ติดความเป็นผู้บริโภคนิยมสูงขึ้น ติดเทคโนโลยีใหม่ ไม่นิยมทำอาหารแต่เป็นสั่งผ่านออนไลน์ ทำให้วิถีชีวิตของแต่ละครัวเรือนตกอยู่ในลักษณะต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างต้องดิ้นรนทำมาหากิน **“ชีวิตรีบเร่ง”**

 “วิถีคนเมือง” ที่เห็นปรากฏการณ์ทุกวัน คือ เช้าตรู่ผู้คนวัยทำงานที่เป็นพ่อแม่ตื่นเข้ารับออกไปทำงาน พอถึงช่วงเวลาสายจะเห็นปู่ย่าตายายออกมาส่งลูกหลานไปโรงเรียน และจะเห็น **“วิถีผู้สูงวัย”** ที่เป็นกลุ่มผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) และมีการธุรกิจค้าขายในชุมชน พร้อมกับทำงานพัฒนาชุมชนที่อยู่ระหว่างวันถึงช่วงเวลาบ่าย ๆ ปู่ย่าตายายจะไปรับลูกหลานแล้วทานข้าวเย็น พอช่วงมืดพ่อแม่จะกลับเข้าบ้าน ส่วนวันหยุดเสาร์อาทิตย์จะไม่ค่อยออกมาจากบ้านถือเป็นช่วงพักผ่อนของครอบครัว วิถีชีวิตของคนในชุมชนจะหมุนวนไปในลักษณะแบบนี้ตลอดวัน สัปดาห์ เดือน และปี

3) ร่องรอยการวิจัยและบริการวิชาการแก่สังคม

พ.ศ. 2552-2564 ทำการวิจัยแบบผสมผสานในการศึกษาวิถีชีวิตชุมชนวัดประชาธรรมาภิบาล 1-4 และการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

- ตั้ง “กลุ่มอาชีพพรวดกุดจุกฟ้าแก้ว วัดประชาธรรมาภิบาล”
- ตั้ง “ศูนย์การเรียนรู้ วิจัย บริการวิชาการและถ่ายทอดนวัตกรรมสู่การพัฒนาชุมชนเมือง วัดประชาธรรมาภิบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร”
- การรวมกลุ่มผลิต “ยาหม่องพญาว่าน” พร้อมทั้งออกแบบบรรจุภัณฑ์ภัณฑ์ภายใต้แบรนด์ “ดุสิตธรรมาภิบาล”
- พัฒนาระบบการขึ้นตอนการผลิตสมุนไพร ให้ครบวงจร โดย “การมีส่วนร่วม” ของอาสาสมัครสาธารณสุข ผู้สูงวัย นักเรียน และนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มรภ.สวนสุนันทา

กระบวนการที่ทำให้ท้องถิ่นและสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

“ปัจจัย 4 ชุมชน”

คน
ทุน
ความรู้
เครือข่าย

รู้จักชุมชน

ชุมชนต้องรู้จัก
รากเหง้าตนเอง

รวมคน
สร้างทีม

คนที่มีพลังบุคคล
และพลังชุมชน
คนมีความสามารถ
เชี่ยวชาญ ศักยภาพ

คิดร่วม
รวมกัน

กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกัน
“คิดร่วมกัน” (Co-creation)

รวมแรงรวม
ใจร่วมทำ

การจัดสรร “หน้าที่ตรงศักยภาพ”

แลกเปลี่ยน
เรียนรู้

“การถอดบทเรียน”

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน
การประชุมเวที สนทนา
กลุ่มย่อย สอบถามความรู้
เกิดได้ทุกที่ทุกเวลา

นำสู่การ
เปลี่ยนแปลง

“10 ภาพ
ปรากฏการณ์การ
เปลี่ยนแปลง”

คนพึ่งตนเอง
มีรายรายได้เสริม
เพิ่มศักดิ์ศรี
มีภาคีเครือข่าย

แบ่งปัน
ชุมชน

“เกิดรายได้”

“ทุน” เกื้อกูลชุมชน
- ทำบุญให้วัด
- ช่วยเหลือกิจกรรม
ชุมชน/การพัฒนา
ชุมชน
- ให้ทุนการศึกษา
เยาวชนในชุมชน

“เรียนร่วมกัน คิดออกแบบร่วมกัน
ร่วมกัน ทำร่วมกัน แบ่งปันร่วมกัน”

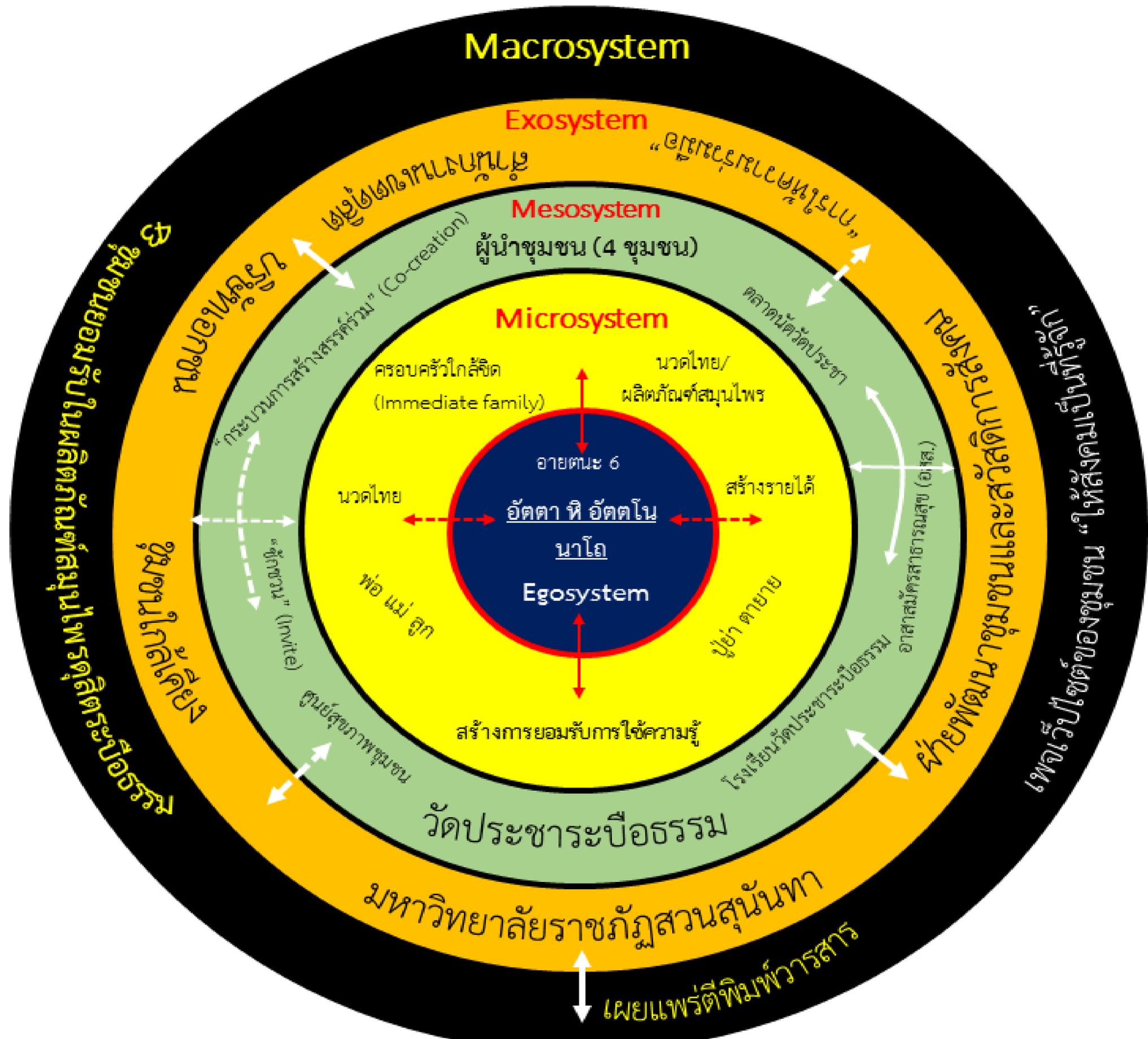
ผู้นำ

“เลือกคนให้ถูกงาน”

“ฉันทะปฏิบัติ”

- องค์กรความรู้
- วิธีการ
- นวัตกรรม
- ปัญหา อุปสรรค และ
แนวทางแก้ไข
- ทำแล้ว ทำอยู่ ทำต่อไป

ระบบนิเวศการใช้ความรู้ (knowledge ecosystem)

ความรู้และความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

วิจัยฐานชุมชน	แนวคิดพื้นฐาน	แนวคิดหลัก			
แนวคิดแบบการวิจัย CBR (Community base Research)	แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม (Participation)	แนวคิดทุนชุมชน (Community Capitals)	แนวคิดผลิตภัณฑ์ชุมชน (Community Products)	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy)	ทฤษฎีระบบนิเวศ (Ecological Systems Theory)
การสร้างคน	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ทุนมนุษย์ (human capital)	ปรัชญาพื้นฐานของการเกิดขึ้นของสินค้า OTOP	3 ห่วง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี	นอกจากนี้มีการใช้ความรู้ในด้าน “การสร้างสรรค์ร่วมกัน” (Co-creation) ในการร่วมออกแบบ
สร้างความรู้	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	ทุนสังคม (social capital)	ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล	2 เชื้อไข ได้แก่ ความรู้วิชาการ และ คุณธรรม	นวัตกรรมอาชีพและผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
สร้างการเปลี่ยนแปลง	การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	ทุนกายภาพ (physical capital)	การพึ่งพาตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์		นวัตกรรมอาชีพและผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
เงื่อนไขอยู่ที่ “การใช้ภาคีหุ้นส่วนในการแก้ปัญหา” มุ่งไปที่การแก้ปัญหาให้ตรงจุด หรือนักวิจัยเรียกว่า “เกาให้ตุ๊กที่คัน” การใช้ชุมชนเป็นพื้นฐาน (CBR)	การมีส่วนร่วมประเมินผล	ทุนธรรมชาติ (natural capital)	การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์		นวัตกรรมอาชีพและผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
		ทุนการเงิน (financial capital)			
		ทุนวัฒนธรรม (cultural capital)			

แนวคิดที่นำมาใช้ทั้งหมดเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม ชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้การวิจัยฐานวิชาการรับใช้สังคมมีความเข้มแข็งทางวิชาการมากขึ้น

การคาดการณ์สิ่งที่ตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงที่ได้เกิดขึ้นแล้ว

1) การเปลี่ยนแปลงตามมิติความเหลื่อมล้ำที่เป็นรูปธรรม

- ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ในมิติผู้สูงอายุรู้จักการพึ่งตนเองได้ และเพิ่มศักดิ์ศรีของ
ผู้สูงอายุ ได้รับการยอมรับนับถือมากขึ้น
- ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ในด้านการผลิตภัณฑ์สมุนไพรสร้างมูลค่าได้ สร้างรายได้
และขายได้ นอกจากนี้ยังเกิดกลุ่มอาชีพใหม่ “การสร้างผลิตภัณฑ์สมุนไพรตำรับดุสิตระบือ
ธรรม” เพื่อรองรับการสร้างมูลค่าเพิ่มในการออกขายที่ตลาดนัดวัดประหาระบือธรรม
ตลาดสินค้ากิจกรรมของสำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร รวมถึงร่วมจัดการออก
แสดงสินค้ากับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

2) สิ่งที่คาดหวังภายหลังการเปลี่ยนแปลง คือ รูปแบบการทำงานวิจัย CBR จึงให้
ความสำคัญไปที่ฐานรากชุมชนวัดคันเมือง เนื่อหาวิชาการจึงเป็น “การเสริม เชื่อมต่อ ผสม
ผสาน ประสาน สืบสาน ต่อยอด เปลี่ยนแปลง แบ่งปัน” มิใช่เป็นการรื้อ เปลี่ยนใหม่ โละทิ้ง
เป็น “กลไกการขับเคลื่อนงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนางองหน่วยงานในพื้นที่ ชุมชนวัด
ประหาระบือธรรม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร”

3) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ใช้งานโดยตรง (User)

กลุ่มผู้สูงอายุ ได้แก่ (1) พึ่งตนเองได้ (2) สร้างรายได้ ผลิตภัณฑ์ขายได้ (3) เกิดอาชีพใหม่ “การสร้างผลิตภัณฑ์สมุนไพรตำรับดุสิตระบือธรรม” และ (4) เพิ่มศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ ได้รับการยอมรับนับถือมากขึ้น

4) ผลการใช้ประโยชน์จากหน่วยงานยุทธศาสตร์ในพื้นที่

- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้ทำ MOU ไว้กับสำนักงานเขตดุสิตในการใช้พื้นที่และผลการวิจัยให้นักศึกษาได้เข้าไปเรียนรู้ เป็น “ห้องเรียนชุมชน” ให้ผู้สูงอายุเป็น “วิทยากร” ถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการพัฒนาสังคม ภาคสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

- ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้ใช้พื้นที่กลุ่มอาชีพดุสิตระบือธรรม และกลุ่มภักพัฒนาวัฒนวัดประหาระบือธรรมที่อยู่ภายใต้การเชื่อมโยง “งานวิจัย” นี้ให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ในการศึกษาดูงานให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป และให้การคัดเลือกเป็นกลุ่มอาชีพ หรือผลิตภัณฑ์เสมือนของเขตดุสิต หรือที่ผู้วิจัยเรียกว่า “ดุสิตแบรนด์”

5) ความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีในพื้นที่

- การตั้งรื้อง “ผู้นำชุมชน” กับปัญหาของผู้สูงอายุที่ต้องการสร้างอาชีพให้มีรายได้เสริมเติมรายได้หลัก จึงเป็น “ผู้นำพาเข้าหาปัญหาแท้จริงของชุมชน” ไม่นิ่งดูตายที่จะร่วมคิด โต้ตอบ

- ความเชื่อมโยงบทบาทหน่วยงานในพื้นที่ที่มีเป้าหมายร่วมกัน คือ บันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กับสำนักงานเขตดุสิต

- ชุมชนร่วมกับหน่วยงานและมหาวิทยาลัยสร้างความรู้ ที่ประกอบด้วย

(1) กระบวนการวิเคราะห์เชิงเหตุ-ผลของปัญหาชุมชน

(2) วิธีการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างรายได้

(3) การออกแบบนวัตกรรมอาชีพของผู้สูงอายุด้วยการสร้างสรรค์ร่วมกัน (Co-creation) (4) กระบวนการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพดุสิตระบือธรรม และ

(5) กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชน

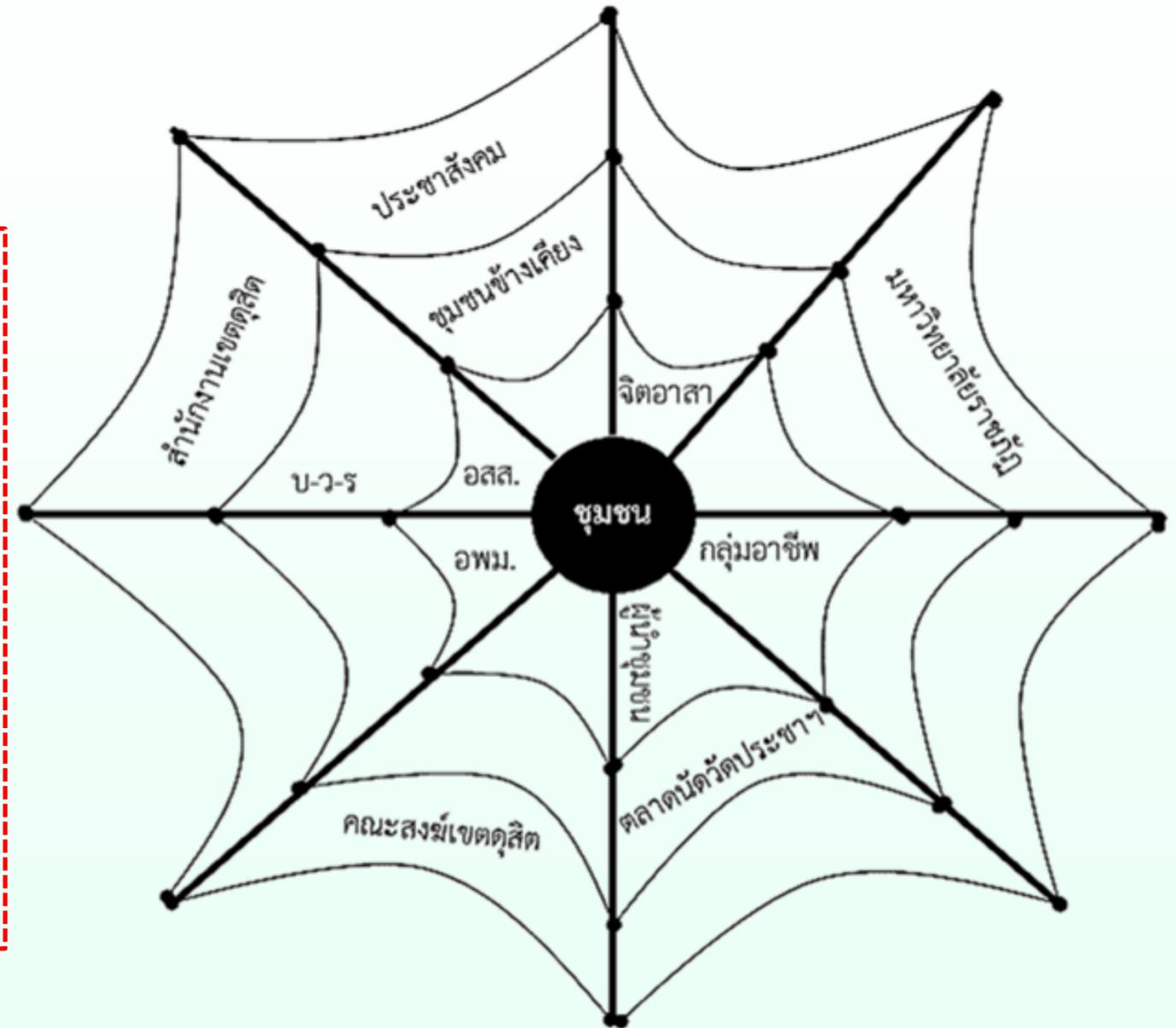
- โรงเรียนวัดประหาระบือธรรม ได้ใช้พื้นที่วิจัยเป็น “ห้องเรียนท้องถิ่น” ในการเรียนการสอนสร้างอาชีพของผู้สูงอายุในชุมชนวัดประหาระบือธรรม

- บริษัทเอกชน ได้เล็งเห็นผลการวิจัยที่เป็นผลิตภัณฑ์สามารถนำไปต่อยอดและพร้อมที่จะให้ดาราในสังกัดมาช่วยเหลือในการโปรโมทให้กับชุมชน “ฟรี”

แนวทางการติดตามและบำรุงรักษาพัฒนาการที่เกิดขึ้นให้คงอยู่ต่อไป

ภาพใยแมงมุมหุ้มชุมชน (Community Spiderweb)

- “ที่ปรึกษา หรือ พี่เลี้ยง” ชุมชนวัดพระธาตุน้อยธรรม
- จัดตั้ง “กลุ่มอาชีพพุทธศัตวรรษ” เชื่อมโยงกับ “กลุ่มอาชีพพัฒนาวัดพระธาตุน้อยธรรม”
- เป็น “ห้องเรียนชุมชน” ของนักศึกษา แขนงวิชาการจัดการพัฒนาสังคม กลุ่มวิชาการจัดการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- มี MOU ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาและสำนักงานเขตดุสิต ทำให้เกิด “การบำรุงรักษา” ให้มันคงยั่งยืน
- กำหนดแผนการวิจัยในอนาคตเพื่อสร้าง “ชุมชนต้นแบบพุทธพลังสามมาอาชีพ” โดยบูรณาการความร่วมมือของภาคีเครือข่ายกับชุมชนวัดพระธาตุน้อยธรรมทั้ง 4 ชุมชน

จบการนำเสนอ

2 ธันวาคม 2568

phusit.ph@ssru.ac.th